

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetés helyben, vidéken:
1 óra 1-50 K 1 óra 1 K
1 évre 18 K 1 évre 24 K

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Szent István-tér 1. Telefon 209.

Felolós szerkesztő: Hajós József.

Figyelő.

Hát nem pendülnek ezek valamennyien egy huron? Amit-óta a keresztény sajtó érdeklődésben az újdíj megindult, pokol koncert hangzik a túlsó oldalról. Az ugynevezett liberális magyar sajtó, a szabadkőműves-ség organuma, a legkülönbözőbb bulvárlapok, a zsidók felekezeti lapja s az "öntudatos" keresztény magyar munkások mindennapi okosítója teletüdvel fújja a nótát az új magyar veszedelemről, a Bangha páter vállaltáról. — A Világ, a Pesti Napló, Az Est, a Nap, az Egyenlőség, a Dél-Hírlap, a Népszava le az egész a Mór és Vidékig, mind egyforma látészögből nézi ezt az új vallalkozást. Valamennyi érzi, hogy ő ellene készül. Hogy az ő érdekeit bántja. Az ő tervei keresztjezi.

Szinte csodálkozunk kellene ezen a nagy összhangon, ha nem tudnánk, hogy minden szólam tulajdonképpen ugyanabból az egy jerikói trombitából jön. Itt az egész vonalon ugyanez az érdek látja magát fenyegetve. A liberalizmus, a szabadkőművesség, a radikális-mus, a zsidó "klerikalizmus," a szocialdemokrácia, spanyolfala mögött mindenütt ugyanaz a jászvevőket: a keresztény magyar-ságot ez ideig jóformán zavartalanul ottánál vezető zsidósajtó. Valamennyi a keresztény szemek megnyitására fél. A keresztény öntudat felbredéséről tart. A keresztény érdekek új, hatalmas védelméről retteg.

De hála Istennek, egy látzik, most az egyszer mi is kezdjük egymást megérteni. A keresztény magyarok lelke tele van keserőséggel, hazája sorsa felett ezert aggodással, a jobb jövő vágyával. Néppárti és munkapárti katolikusok, hetven-heíre és negyvennyolcra esküvő, liberálisok és klerikalizsok mindnyájan érzik, hogy most itt az idő, valamit tenni kell!

Végülentlén jölesz érzés látni azt a katolikusokat szinte felülmúló lelkes áldozatkészéget, mellyel protestáns magyar testvéreink az új sajtóvállalkozás mellett tömörülnek. Sokan, nagyon sokan érzik azt, amit egy református uriember nemrég mondott, hogy ha most össze nem fogunk katolikus magyar testvéreinkkel, hát rövid pár év alatt menthetetlenül legázol bennünket a zsidó radikalizmus.

Igy az intelligencia. Egy még eddig nem igen mozdul: a mi

katholikus népünk. Hiba is van, meggyőződése is van, pénze is van, csak megértése nincs még. Azt mondják, hogy ez a nép konzervatív. Hogy bizalmatlan.

Hogy szűkmarkú. Lehet. De mindenek felett vak. Nem látja, hogy most már — a felső és középosztály lejárata után — kerül a sor. Az ő hitét, erkölcsét, — zsebet készült az ellen-ség megrabolni. Hogy most már az ő bőrére megy a vásár.

Isten áldása lesz azoknak az embereknek, akik ezeket az álmosszemeket felnyitják. De siessenek!

Ignotus ur magáról.

Véletlenül kezembe akadt a "Világ." Nem szoktam olvasni: Bizonyos érthetetlen usodori érzek e lap olvasásakor. Pedig nem vagyok sem pap, sem földművelő. Csak magyar vagyok. Ignotus: ez a tőpördős, korcszerű fekete alak — is merem — kinek testéről csak a lelke ördögibb, magáról irván, becsülnkel, — magyar fejt — állít palengárra.

Megesett vele — írja — hogy valaki őt a lehető legközönségesebb, legműveltelembb néposztállyal tévesztette össze: "buta parasztnak" mondván. Őt a zsenit, a fűdőkötő észit, urit modort, arisztokrata gesztusú fúrat. Így ír magáról e Száli, dicsékvén.

Hogy ő "buta paraszt". Ennél otrómbább megbélyegzését csak az apjáról tud, kőről egy lap azt írta "telves", (hogy mi: ezt Ignotus ur a gyengébbek kedvéért elhagyja) Az ő papá járól (és itt most jön az imert hosszúnás ének családjáról — mely e fajtik oly ismert szokása.) Aki annak idején a legszabó férfiú vala; egy Adonisz, kinek fejét minden reggel fodrász hűrés francia parfümmel mosta, kefélte, fodorította.

Hit tisztelt olvasón! — kérdi Ignotus — el lehet képzelni hogy az én drága apám (gy!) telves lett volna? (Az olvasó bedűl és szánja a drága papát).

Azután azt mondják — írja tovább magáról Ignotus, mitvan az öndicsésőt minden skáláját végig játszolta — hogy én nem tudok magyarul írni? Hát elismorem, hogy nem tudok, hogy nem vagyok magyar, de hát (s most figyelj magyar!)

hencoghat-e a birka, mikor hallja a fenséges hegedű játékok, hogy az a hur az ő beléből készült?

Ne neked magyar! Így sem mondta még meg neked senki, hogy kivagy, az már bizonyos.

Birka vagy te, szegény jó magyar, mely bégétni tud csak; énekelni, csodás hangokat adni képtelen vagy; erre csak Ignotus ur és az ő fajtája képesek. Te pedig szájtátíva hallgatod őket, mint a birka és legfeljebb azon morfondirozol, hogy hát hiszen ez (és a többi) csak használja azt a csodás szép nyelvet, mely a tiéd, mely a te testedből — lelkedből fakad, melyhez Ignotus ur fajtájának semmi köze sincs (ezt fennem hirdetik is ők maguk) csak annyiban, hogy elrontják, zsegon nyelvévé alakítják. Ez az ő érdemük. És szerencsésük pedig az, hogy a magyar, — az ő fajtájukat idézem: — "buta paraszt" — és "bégető birka".

És te csak hallgatod magyar testvér az ő éneküket, birka türellemmel.

Gazdasági szerződésünk Ukrániával.

A Németország, Ausztria és Magyarország, Bulgária és Törökország között egyrészt — és az ukrán népköztársaság közt másrészt kötött február 10 én kötött békeszerződés a gazdasági viszonyok tekintetében a VII cikkben a következő megállapodásokat tartalmazza:

I. A szerződő felek kölcsönösen kötelezik magukat, hogy hadsértalanul gazdasági viszonyba lépnek és az-árak ki-cserölését a következő határozományok alapján fogják meg-szervezni: Ez év július 31-ig a legfontosabb mezőgazdasági és ipari termékek felszegének köl-csönös kiserölése a folyó számközlétek fedezésére. A termékek árát az árak kiserölés-séről kölcsönös megegyezés alapján egy bizottság fogja megállapítani.

o) Az elszámolás aranyban történik.

Mindkét ország vámhivatalai az év minden napján nyitva ma radnak a vasárnapok és a törvé-nyes ünnepek kivételével. Az Ausztria és Magyarország és az Ukrán népköztársaság közötti való gazdasági viszonyok tekintetében azok a megállapodások: ér-vényesek, amelyek az 1883 feb-ruár 15-iki osztrák-magyar-ország kereskedelmi és hajózási

szerződés határozományaiban vannak megállapítva.

Az 1883. február 13-26-iki általános orosz vámtarifa érvényben marad.

A jelenlegi szerződés II. szakma alatt megállapított ideiglenes határozományokat a felek köl-csönös hozzájárulásával meg lehet hosszabbítani. Ha a meg-állapított határidő az 1919 ju-nius 30-ika előtt nem állna be, ugy mindkét szerződő félnek joga van a határozományt 1919 június 30-tól kezdve hat hónap-ra felmondani.

II. REK.

— Értesítés. Arról értesültem, hogy egyes Rózsist. urak — me-z-galmat indítottak, amely az én csekélységemet óhajtaná auto-nómiai képviselővé választani. Tisztelettel kijelentem — hogy ezen megiszteltetés dacára — a jelöltséget nem vállalom és kérek mindenkit, szavazának egyhangulag dr. Vass Józsefre Adony, 1918. február 14. Csongvady Gyula, eszperes pióbanos.

— Hadisegély kímáltatás. Most készült el a jelentés a segélypénztár forgalmáról 1914. júl. 27-16/1917 dec. 31-ig. Eszerint rendez hadisegélyt a hadbavonultak család tagjainak 3.928.273 K 23 f. ideiglenes évi segélyt a harcúterben éltant vagy elesett katonák családjainak és sokkant katonáknak 75199 K t fizettek ki. Így a háboru tartalma alatt a segélypénztár összforgalma 4003472 K 23 fillért tett ki. A több mint 23 millió forgalom élénkben bizonyítja a segélypénztár nagy munkáját a háboru alatt. E hivatal vezetője Kiss Géza tb. főszámvevő, ki a háboru első nap-jától kezdve fáradságot nem ismerve teljesen díjtalanul a legnagyobb megegyezésre végzi e fontos szociális munkát, a háboru sújtottjai-nak segélyezését.

— Cipőkiosztás. Csütörtökön délelőtt a Hadszegély Bizottság több mint 100 pár cipőt osztott ki a Hadszegély hivatlan iskolás gyermekek között. A cipők mind a legkülönböb anyagból készültek. Boldog gyermekarcok hálás pillan-tása volt a jólköny szívek legszebb jutalma. A rongyos cipőjű gyerme-kek felszegyése egyik legszebb háborus jólkönyösága a Hadszegélyzőnek.

— Az evangélius egyház köré-ből. A székesfehérvári evangélius egyházközség február hó 17 én délelőtt 11 órakor közgyűlést tart, melynek főbb tárgyai: 1917. évi számadások, egyháztanácsos vá-lasztása, szavazás az egytetemes felügyelőre, folyamodás a városhoz ingyen templomtelekért.

A sovány sertés kilója 8 korona. A sovány sertések fölajánlására vonatkozó kormányten delet még e hét folyamán megjelenik. Ertesztésünk szerint a közlelemzésügyi miniszter a még hiányzó 248.000 darab sertésből egyelőre 100.000 darab sertést kíván a hizlalóba beállítani. A fölajánlott sovány sertések minden kilója után a gazdák a 7 korona maximális áron fölül egy korona prémiumot, összesen tehát nyolc korona ármegeterítést kapnak. Ezt a nyolc koronát a hizlalás hasznának fulnyomó részében részesülő ipari hizlalók térítik meg olyképen, hogy kilogrammonként 40 fillért már a sovány sertések kiadásánál a közlelemzésügyi hivatal rendelkezésére bocsátanak, a további 60 fillért pedig úgy térít meg, hogy a közlelemzésügyi miniszter a fölhalált zútsertésekkért kilogrammonként 60 fillérről ötösöbbségre fizet a hizlalótelepeknek.

Mit foglaltak le a közrak-törvények? Megirtuk, hogy a Közlelemzési Hivatal rendőri osztálya lefoglaltatnak jelentett ki mintegy nyolcmillió korona értékű élelmiszeri és fogyasztási cikkeket, melyek a budapesti raktházakban kint voltak. Meggyőződött ugyanis, hogy ezeknek egy jelentős része a zurgalomnak szánt árukészlet, melyet egyes magánzemélek hamis cím alatt raktházoltak be. A közel 300 vagonot kitevő élelmiszerkészletben a következő értékes tételre szerepelnek: 24 vagonon prima indiai rizs, egy bőrbőrgyöngök bepakoltozott 1 vagonon rézgálicok, egy bantistviselő hat láda sardiniát, egy kavés egy vagonon bárnnyóbort egy színasznó öt bál macedonoi dohánnyal, egy kavés 80 bál szemek kávé, 2000 gombolyag cernát, 20 kanta elsőrendű fáblaolajat stb. Ezek a felhaborító árulerejések velnek világhírességet arra a kérdésre, hogy mit neveznek magyarországi (de nem magyar) kereskedelemnek?

A földberletti díjak felméréseket tesznek. A háború első idejében kormányrendelettel jelent meg, amely úgy intézkedett, hogy a háború tartalma alatt bizonyos esetektől eltekintve — nem lehet felbontani azokat a szerződéseket, amelyeket földek bérletére kötöttek. Ezek a szerződések önmaguktól meghosszabbodnak, a háború előtt kikötött bérleti díjakért. Ez az intézkedés a földjélt bérbeadó gazdák örömségét erősen csökkenti, mert előlál az az eset, hogy az olcsó áron bérbeadott föld igazi gazdája a régi bérleti díjak mellett valóságos nyomorog, míg a földkeken alaposan kibaználják a háborús konjunktúrákat. Ezt a kérdést e ddig nem igen bolygatták most azonban országos mozgalmak van, amely revidálni kívánja az idevonatkozó kormányrendeletet. Legújabb értesítésünk szerint: a földmiveltésügyi miniszternek nem is akar elzárkózni e kívánások teljesítése elől és kijátás van rá, hogy egy új rendelkezés lehetővé teszi majd, hogy a háború előtt bérbeadott földke bérleti díját a nyertemények árának emelkedése arányában felemeljék.

A sárgarépa, vörösréz, nikkel, alumínium és alapkőből való fémtárgyakat a m. kir. honvédelmi miniszter új rendelete folytán folyó évi február 21-éig beszárolag be kell szolgáltatni. Február 18-ig mindenki eladhatja a fémbevásárlóknak (Gross Bernát és Schlam

madinger Gyula) február 18, 19, 20 és 21 én déltán 3 től 5 óráig pedig a székesfehérvári fémtávtélti bizottság raktházhelyiségében (Jó szel utca 14.) kell átadni.

Szenádó után — vasadó. Jelentettük már, hogy Németországban legközelebb be fogják hozni a vasadót és pedig a nemrég életbeléptetett szenádó mintájára, olyan képen, hogy a forgalomba hozott nyersvas számlaértékének 20 százalékat kell majd adó címén megfizetni. A szenádóból körülbelül 500 millió márká évi bevételeire számít a német fiakus, a vasadóból származó jövedelmet pedig ennek a felére becsülik. A számítás az, hogy Németország nyersvas, termelése évi 20 millió tonna, amely 60 márkás alapár mellett 1200 millió márká számlaértéket jelent. Ennek 20 százaléka 240 millió márká.

A tanítás örömei. Egyik helybeli elemi iskola V—VI-ik osztályában történt. A tanító egy órán át magyarázza azokat a természetli jelenségeket, melyeket „légkőri tünemények”-nek nevezünk. Ora végén megkérdi a tanítót: ezek után ki tud egy légkőri tüneményt mondani? Egyik figyelmes nébuló jelentkezik és a biztos tudás fölönyével kinyilatkoztatja: „Légkőri tünemény a léghajó!”

A tanító meglepődve az egy óras magyarázatnak eme szédítő eredményére, oly arcot vág, mint aki homorú fűkőre néz, aztán lehátrál a fiut és megmagyarázza, hogy a léghajó nem légkőri tünemény.

Ismét megkérdezi a tanulókat. A jelenkező felet: „Légkőri tünemény a — repülőgép.”

Felhívás a hadsegélyezettekhez. A segélyfelemléshez szükséges adatok bemozdása miatt jelenjenek meg I. emelet 4. szám alatti a hadsegélyezettek:

- 17. én, vasárnap 9—10 óráig A, 18. hétfőn 8—11 B, 11—12 C D.
- 19. kedden: 8—9 E, 9—10 F, 10—11 G, 11—12 Horváth nevűek.
- 20. szerdán 8—10 H, 10—11 J, 11—12 Kovács, Kocsis nevűek.
- 21. csütörtökön 8—11 K.
- 22. pénteken 8—9 L, 9—11 M.
- 23. szombaton N, O.
- 24. vasárnap 8—10 P.
- 25. hétfőn 8—9 R, 9—12 S.
- 26. kedden 8—9 Szabó, Szűcs.
- 27. szerdán 8—10 T, U, 10—11 V.

Háron és földberleteken levő ferheket igazoló iratokat a felek hozzák magukkal.

Adományok. A szegény család részére újabb a következő adakoztak: E. Gy. 52 K, S. E. 5 K, N. N. N. listet, N. N. egy nagy kenyér és burgonyát. Azonó 10 K, Páiné 2 K, egy jóakaró élelmickek.

Szeplő, majlott porsevés arcelsztállanság ápolására bizts hatáson szer a „Korona tejkrém” (ezelölt Crème de Laktine), mely párszori használat után az arcot bársoyosimává és hófehérré teszi. Egy kis tégely 150 K, Nagytégely 8 K. Kapható Szász Róbert gyógyszertárban.

Heti színházi műsor:
Szombaton: d. u. Heidelbergi diákélet.
Vasárnap: d. u. Postásúti és huga. este: János vitéz.

A szőlősgazdák figyelmébe!

Szövetkezetünk tagjainak szives figyelmébe ajánljuk, hogy a számkura visszatartott törkölypálinka kiosztása minden szerdán és szombaton d. u. 2 órától 4 ig történik. Hangsúlyozni kívánjuk, hogy a kedvezményes áru pálinkában csak a szövetkezeti tagok részesülhetnek, de ők is csak úgy, ha tagsági kötelességüknek eleget tettek. Megjegyzendő, hogy egyelőre csak a métermázsánként 3 literben megállapított mennyiséget adjuk ki; ugyanekkor azonban elfogadjuk a továbbiak előjegyzését.

A Székesfehérvár Központi Szeszítő Szövetkezet Igazgatósága.

Székesfehérvár szab. kir. város polgármesterétől.

1901/1918 szám.

Hirdetmény.

Hatósági liszt kiszolgáltatása.

A közlelemzési miniszter ur 56000 sz. rendelete alapján csak 9 vagonon liszt lett 1918 évi február hó 15-től március hó 15-ig terjedő időre a város elhatárolt lakossága részére kiutalva.

Mint hogy a rekvirálásnak a várt eredményen messze alul maradása miatt az orsz. közél. hivatal az ország lisztellátása körül súlyos zavarokkal küzd és ezért a 6 kgr. 60 dekás liszt kvótának megfelelő lisztmennyiséget sem adja ki, annál fogva a rendelkezésre álló elégtelen lisztkészlet kiosztásánál a 6 kgr. 60 dekás fejkvóta sem tartható be. Ezekhez képest Székesfehérvár szab. kir. város elhatárolt lakossága részére 1918. évi február hó 15—28 közli kélhető időre egyénenkint 2 és fél kgr liszt kiszolgáltatását határoztuk el.

Utasítom a jegyirodát, hogy 1918 évi február hó 15—28 ig terjedő időre egyénenkint 2 és fél kgr. liszt kiszolgáltatására érvényes lisztjegyet adjon ki és március hó 1-től érvényes lisztjegyeket csak újabb utasítás esetén adjon ki.

A hatósági liszt árusításával megbízott kereskedőnek megahyom, hogy a közönségnél meglevő régi lisztjegyekre lisztet ne szolgáltatson ki, azokat sommáitse meg, és csak az 1918 évi február hóra érvényesített 2 és fél kgr. os lisztjegyekre szolgáltatassa ki a lisztmennyiséget.

Felkórom a közönséget, hogy nyugalmat a nélkülözésekkel szemben, a jövőbe voltéttal bittel őrizze meg s s tőrje hazafias megadásul azokat a bajokat amelyeket a neozetünk léttelért folyó háború okoz.

Miről a jegyiroda, jegyellenőző iroda és a hatósági liszt árusításával megbízott kereskedőket értesítem.
Székesfehérvár 1918. febr. 14.
Dr. Sára Gyula polgármester

Köhögés ellen kitűnően bevált háziszer a Störk pasztilla. Egy doboz ára 1 korona. Kapható: Szász Róbert király téri gyógyszertárban.

Önkéntes árverési hirdetmény.

A székesfehérvári 3265, számú betétben A + 10, sor 8635. hrsz. alatti 3978 □-ól területű, — teljes jó karban lévő szőlővel beültetett buza-földet 1918. évi február 17-én délelőtt 9 órakor, irodámban (Nádor-utca 2. szám I. em.) készpénzfizetés ellenében a legtöbbet ígérőnek elfogom adni.

Az árverési feltételek irodámban megtekinthetők.

Dr. Say Victor ügyvéd, (Nádor-u. 2. sz.)

APROHÍROTESEK

Gáz utca 32. sz. alatti vasárnap délután 2 órakor önkéntes árverésen a következők adának el: Bufortélek, sertésólak, tejeskocsi, tejháló, ponyvák és gazdasági-szerek.

Sár-utca 29. számú gazdálkodásra alkalmas negy ház-éladó. Tudakozódni ugyanott lehet.

Egy kaszáló rét kiadó. Tudakozódni lehet Tolnai utca 14. sz. a.

Egy gazdálkodásra alkalmas nagy ház és egy fél buza-föld a vizmosásban. Tudakozódni lehet Zámoly utca 29.

Sütő utca 16. sz. ház szabadkezből éladó. Tudakozódni lehet ugyanott.

A gazgyárban napszamosok havi 210 korona fizetéssel felvéteinek.

Egy ház hely a Lövölde-utcában a javítóintézetnek szemközti éladó. Tudakozódni lehet Hal tér 15.

Uranica-színház

Szombat és vasárnap, február hó 16 és 17 én: KÖZKIVÁNATRA!

Maharadzsza gyöngye.

Nordisk különlegesség, indiai történet 5 felvonásban. Kiegészítő pótműsor. RENDES HELYÁRAK.

Elpollo-színház.

Péntek, szombat, vasárnap, február hó 15., 16. és 17-én:

Halálitelet

JÓKAI MÓR legérdekesebb büntügyi ébészlete nyomán 4 felvonásban.

Remek kiegészítő műsor. Előadások: 6 és fél 9 órakor. Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor. Rendes helyárak.